

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2022 – Bilaga till helårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2022

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Till följd av flera vakanser i myndighetsgruppen har inte tillsyn utförts i enlighet med verksamhetsplanen inom vissa ämnesområden. Tillsyn och handläggning har genomförts inom samtliga områden, men våra uppsatta mål uppfylls inte fullt ut inom förorenad mark, hälsoskydd och lantbruk. Under hösten har två extra tillfälliga resurser anlitats på konsultbasis för att så långt möjligt kompensera det personella bortfallet. Då hänsyn tagits till den kompetens som den ena konsulten besitter inom tillsyn av miljöfarliga verksamheter har dock mer tillsyn utförts än planerat inom detta område.

Tillsyn i projektform

Mark & Miljö: Teamet har genomfört projektet tillsyn av U-objekt i industriområden i Mellerud (Gåsen, Dalslandsgatan, Sapphult). Projektet redovisades vid nämndens sammanträde i juni.

Landsbygd & Natur: Jordbruksverkets projekt om integrerat växtskydd har ingått i höstens lantbrukstillsyn och redovisas för nämnden i februari 2023.

Mat & Hälsa: Det planerade projektet "Campylobakter i butiksgrillad kyckling" har ersätts av ett projekt inriktat mot provtagning av egengjorda kalla såser och röror. Bakgrunden till detta skifte är att kontoret vid genomförande av den ordinarie livsmedelskontrollen har noterat ett behov av provtagning av dessa produkter. Det genomförda projektet kommer att redovisas vid nämndens sammanträde i februari 2023.

Mark och miljö

Tillsynen av B-, C- och U-anläggningar har genomförts i enlighet med verksamhetsplanen. Handläggning av ett flertal mer komplicerade tillsynsärenden på miljöskyddsverksamheter har inletts alternativt återupptagits under hösten och utgör tillsyn som inte ingick i verksamhetsplanen för 2022.

Inventering och riskklassning av förorenade områden har genomförts avseende 5 områden under hösten. Med anledning av bristande resurser inom förorenad mark har inte delmålet om 10 st. inventerade och riskklassade områden under 2022 uppnåtts.

Arbetet med att ta fram en policy avseende oljeavskiljare har inte kunnat slutföras under innevarande år med anledning av personalbrist.

Landsbygd och natur

Tillsynen av lantbruksverksamheter med årsavgift har skett i enlighet med verksamhetsplanen. Med anledning av bristande resurser har inte målet om 40 stycken inspekterade U-verksamheter inom lantbruk uppnåtts. Tillsyn har dock skett av 32 stycken verksamheter.

Handläggningen av äldre ärenden gällande enskilda avloppsanläggningar har fortlöpt enligt planen.

Den planerade tillsynen av naturreservat har utgått pga. resursbrist.

Mat och hälsa

Det största personella bortfallet var under årets första del inom livsmedelskontrollen. För att kompensera bortfallet förstärkte en tillfällig resurs gruppen under hösten. Med anledning av detta kunde livsmedelskontrollen genomföras i enlighet med verksamhetsplanen. Även dricksvattentillsynen har genomförts enligt planen.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter är genomförd i sin helhet, undantaget tillsynen av flerbostadshus där 16 stycken av de planerade 20 stycken verksamheterna har fått tillsyn under 2022. Tillsynen av fastighetsägare till flerbostadshus kommer att fortsätta under 2023.

Den planerade tillsynen av vattenskyddsområden kommer att utgå pga. bristande tillsynsvägledning från statliga myndigheter.

Ledning & kansli

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggarstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbete pågår med att utveckla användningen av de funktioner som finns i systemet för att underlätta handläggning och uppföljning av ärenden. Uppföljning sker av vissa ärendetyper för att följa volymer och tidsåtgång. Arbete med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår.

I enlighet med förbundets internkontrollplaner (en för nämnd resp. direktion) har följande genomförts:

- Rutiner med syfte att effektivisera hanteringen av remisser och enkäter mellan kommunerna och förbundet har färdigställts under året. Rutinerna har tagits fram i samverkan mellan förbundet och kommunerna. Rutinerna tillämpas fr.o.m. starten av 2023.
- En riskanalys avseende förbundets digitala handlingar har genomförts.
- Kartläggning av förbundets befintliga avtal har genomförts.

Utredningarna kring förbundets finansiering samt hantering av eget kapital har krävt betydande resurser under perioden.

Fokus och prioriteringar

Nämnden

Förbundsordningen har reviderats för att skapa en rationell övergång för Dalslands miljö- och energinämnd i samband med val. Kommunernas KF har fastställt den reviderade förbundsordningen.

Ärendehanteringssystemet Vision

Arbetet med att föra in aktuella uppgifter om varje enskild avloppsanläggning (i nuläget 8 600 kända anläggningar) har påbörjats. Uppgifterna krävs för den digitala inrapportering som krävs av Havs- och vattenmyndigheten.

Fakturering via ärendesystemet Vision läggs på is till dess frågan om en ev. upphandling av nytt ärendesystem är utredd.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

Digitaliserade tjänster

Arbetet avvaktas tillsvidare på grund av följande skäl:

- Melleruds kommuns upphandling av e-tjänster (DMEF har av effektivitets- och kostnadsskäl för avsikt att använda samma verktyg som Melleruds kommun)
- Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid.
- Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Införande av e-arkiv

DMEF har förberett för en upphandling av stöd för införande av e-arkiv. Förbundet för dialog med styrgruppen för e-arkiv kring ett inträde i projektet.

Operativa mål och nyckeltal

MÅL		NYCKELTAL	STATUS
Mark & Miljö			
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun (Gåsen, Dalslandsgatan och Sapphult) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st. verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått.
Mål 2	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030 . Som delmål ska 10 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022 .	Andel Åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 10 stycken har inventerats och klassats 2022.	Delmålet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Under 2022 inventerades och klassades 5 st. områden.
Landsbygd & Natur			
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 40 stycken lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 40 st. har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 32 st. fastighetsägare under 2022.
Mat & Hälsa			
Mål 4	Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 stycken	Andel dricksvattenanläggningar (mer än 100 m ³ /dygn) som	Målet uppnått.

	distributionsanläggningar för dricksvatten (mer än 100 m ³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.	kontrollerats med avseende på rutiner för skötsel, underhåll och rengöring av reservoarer 2022. Målet anses uppnått när 10 st. har fått kontroll.	
Mål 5	Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 stycken fastighetsägare till flerbostadshus med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	Andel fastighetsägare som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 20 stycken har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 16 st. fastighetsägare till flerbostadshus under 2022.
Ledning och Kansli			
Mål 6	Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när tre E-tjänster är i drift.	Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete. Då Mellerud kommuns upphandling av e-tjänster ännu inte är klar har en e-tjänst för ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning inte kunnat tas fram av kontoret.
Mål 7	Under 2022 ska fakturer av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision .	Målet anses uppfyllt när debitering i ärenden gällande ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning och tillsyn av enskild avloppsanläggning sker via Vision.	Det fortsatta arbetet med detta arbete kommer att pausas i väntan på beslut om ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas.
Mål 8	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning	Målet har inte uppnåtts. Ca 46,5% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2022. Beräkningen hyser dock osäkerheter då många kostnadsslag måste schabloniseras. Att timavgiften är oförändrad sedan 2019 är en starkt bidragande orsak till att målet inte nås. Förbundets omorganisation av

		myndighetsarbetet inför 2023 bedöms kunna skapa förutsättningar för en ökad avgiftsfinansiering under förutsättning att timavgiften anpassas till kostnaderna för myndighetsutövningen.
--	--	---

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2022

INSATS/AKTIVITET	DMEF:s ROLL	STATUS
Övergripande		
Miljöledning/hållbarhetskompass/målstyrning kommunerna	Samordnande/medverkande	Arbete pågår kontinuerligt att skapa ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete som tar avstamp i Agenda 2030. Vår roll är att medverka i alla delar av kommunernas förbättringsprocess - planera, genomföra, följa upp och förbättra (PDCA). Exempel på aktiviteter under år 2022: Dals-Ed – ingick i arbetsgruppen för Hållbarhetsåret 2022 Mellerud – Revision av socialförvaltningen Bengtsfors – Framtagning av Hållbarhetsrapport
Utvecklad samverkan – externa aktörer	Samordnande/medverkande	Samverkan med flertalet externa aktörer har genomförts för långsiktigt landskapsarbete där markägardialoger och naturbruksplaner är två hörnstenar. Samverkan har skett med bl.a. Mötesplats Steneby, Regionen och Chalmers, Länsstyrelsen och SLU. Strateger medverkar i arbetsgrupp inom Fyrbodals kommunalförbund. Samverkan med flera olika externa aktörer sker inom projektverksamheten.
Remisser/enkäter	Samordnande/medverkande	Strategerna har medverkat/svarat på ett betydande antal remisser. Remissinflödet har varit stort, speciellt strax före och efter semesterperioden.
Bokslut/hållbarhetsredovisningar	Medverkande	Bokslut framtaget för Bengtsfors och Dals-Ed. Arbetar tillsammans med folkhälsostrategen i Bengtsfors att ta fram en hållbarhetsrapport som ska bli en årlig rapport med start våren 2023.
Styrning/ägarsamråd	Medverkande	Regelbunden dialog pågår med kommuncheferna för att utveckla detta arbete
Planering hållbarhets-/miljöforum	Processledare	Miljöforum genomfördes den 28 oktober.
Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning		
Energi- och klimatstrategi	Processledare	Kommunernas KS har under våren blivit informerade om strategin. Under året har 9 workshops genomförts med olika förvaltningar för att ta fram åtgärder och aktiviteter till den gemensamma energi- och klimatstrategin. Arbetet har bedrivits av en arbetsgrupp bestående av en representant från varje kommun samt representanter från förbundet. Strategin inklusive nulägesanalys och handlingsplan är färdigställd och ska remitteras till kommunerna under våren 2023.

Energisamverkan kommunerna (energigrupper/klimatlöften etc.)	Processledare/ Kompetensstöd (varierar utifrån klimatlöfte)	Under vårens energigruppsmöten bjöds Orust Motor in för visning och provkörning av olika typer av elfordon och handmaskiner som kan vara lämpliga i kommunala verksamheter. Enligt överenskommelse i energigrupperna är mötena vilande från och med hösten och fram tills energi- och klimatstrategin blivit antagen och klar ute i kommunerna. Energigrupperna (eller motsvarande) får sannolikt framgent en viktig roll i att arbeta med åtgärder i den gemensamma energi- och klimatstrategin. Energigruppernas fortsatta utformning och roll diskuteras med kommunerna. Den gemensamma klimatstyrande resepolicyen var under hösten ute på en intern remiss i kommunerna. Insamling av kommentarer och ändringsförslag håller på att tas emot. Under våren deltog förbundet vid workshops för laddinfrastruktur och samordnade kommunernas remissvar för utlysningstillfälle av laddplatser. Förbundet har även hållit föreläsning och haft dialoger kring kommunernas fortsatta arbete med laddplaner. Under hösten har det blivit klart att Fyrbodals kommunalförbund har ansökt och fått mer medel för att bland annat kunna fortsätta stötta kommunerna i deras arbete med laddplaner.
Energiuppföljning	Processledare	Av de inplanerade redovisningarna av energiuppföljningen för 2021. Kunde endast två genomföras, på grund av en oplanerad långtidssjukskrivning. Resterande redovisningar genomförs i början på 2023.
Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Utförare	Antalet inkommande förfrågningar tredubblades under 2022 jämfört med de två tidigare åren. För att kunna möta detta behov har konsultstöd anlåtats och en vikarie (för föräldraledig rådgivare) anställdes under hösten 2022. EKR deltog vid 21 olika utåtriktade aktiviteter/seminarier som arrangerats av både kommunerna och av externa aktörer (tex, LRF, bygdegårdsföreningar, eDit, SPF). Aktiviteter har bland annat varit: Cykelns Dag i Åmål, Kanalyran i Mellerud, Harvens dag i Färgelanda, ett flertal näringslivsfrukostar i Bengtsfors och Dals Ed, två Caféaftnar i Dals Ed, flertalet kvälls- och dagseminarier för föreningar och privatpersoner i alla medlemskommuner. Förbundet har sökt och beviljats medel för fortsatt energi- och klimatrådgivning 2023 samt medel för en förstärkning av energi- och klimatrådgivningen under 2023. De förstärkta medlen ger förutsättningar för ytterligare en energi- och klimatrådgivare under 2023.
Hållbar samhällsplanering		
ÖP Färgelanda inkl. LIS	Medverkande	Utvecklingsområden har besökts under våren. Information om GI med koppling till ÖP har hållits för KS under våren.
Omarbetning LIS-Bengtsfors	Medverkande/	Ingen förfrågan ännu

	kompetensstöd	
Grön infrastrukturplan och ekosystemtjänster (projekt)	Processledare	Pågår. Här finns en aktiv projektgrupp där alla kommuner + Ist ingår. Utbildning om grön infrastruktur för projektgruppen hölls under våren. Under 2022 har projektgruppen sett över möjligheterna kring ett digitalt verktyg som implementerar grön infrastruktur i den kommunala planeringen.
Avfallsplan Dalsland	Medverkande/ kompetensstöd	Kommunerna är sammankallade. Ingen förfrågan har inkommit till DMEF.
Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd	Deltagit i lsts nätverk.
Medverkan detaljplaneprocessen	Medverkande/ kompetensstöd	Mellerud har bjudit in till medverkan i planeringsprocessen "Sjöskogen". DMEF har medverkat.
Hållbar markanvändning i hela Dalsland (DKG)	Processledare	Aktiviteten har avslutats under 2022. Samverkansfrågor kring markanvändning sker istället inom pågående projekt/aktiviteter.
Upphandlingsfrågor	Kompetensstöd (hållbarhet)	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Deltagit i arbetet att ta fram en ny upphandlingspolicy. Har varit upphandlarna behjälpliga med att välja och specificera hållbarhetskrav i upphandlingarna kontorsmöbler och hantverkstjänster.
Naturvård		
Vägledning Naturen i Dalsland	Processledare	Arbetet har inte kunnat genomföras som planerat på grund av resursbrist.
Åtgärder naturvårdsprogram	Medverkande/ kompetensstöd	DMEF har undersökt status för kommunernas ansvarsarter, tyvärr saknas statistiskt underlag för bedömningar.
Förarbete kommunalt naturreservat Färgelanda & Dals-Ed	Processledare uppstartsfas (därefter med- verkande)	Pågående. Naturbruksplan har färdigställts för båda områdena.
Utveckling av grönområden Ed tätort	Medverkande/ kompetensstöd	Under 2022 har det påbörjats naturbruksdialog (en strukturerad dialog och medveten planering som möjliggör en hållbar mark- och vattenanvändning) för grönområden inom Ed tätort. Syftet är att utveckla områdena
Invasiva arter	Medverkande	Ingen inbjudan om fortsatt arbete har inkommit från kommunerna. Frågor från allmänhet har inkommit avseende hantering och artbestämning.
Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Kompetensstöd	DMEF har medverkat i en rådgivande roll för Melleruds kommun, främst gällande reservaten samt vad gäller tillgänglighet till tätortsnära naturområden i Bengtsfors kommun.
Hållbar vattenplanering		
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten (projekt)	Processledare	Projektet fortgår och har ökat i takt sen Covid-19:s restriktioner avvecklats. Anmälan om vattenverksamhet har utförts för tio lägen på platser där god vattenrenande effekt bedöms uppstå. Av dessa har sex fått en godkänd anmälan om vattenverksamhet. Fler anmälningar/åtgärder planeras utföras under 2023. En ny ansökan om förlängning av projektet till och med 2027-12-31 godkänts av länsstyrelsen.
LOVA Örekilsälven (projekt)	Processledare	Pågående. Godkänd ansökan i samma område t.o.m. 2024.
LOVA Valboån (projekt)	Processledare	Pågående (slut Kv 3 2024)
Samverkan Teåkersälven	Medverkande	DMEF medverkar i arbetsgruppen.
Medverkan vattenråden	Medverkande	DMEF medverkar i vattenråden för Dalslands kanal, Dalbergså-/Holmsån samt Gullmarn/Örekilsälven. Inbjudan har inkommit från Enningdalsälvens vattenråd,

		där vattenförekomster i Dals-Eds kommun ingår. DMEF avser medverka till viss del.
Dagvattenpolicy & övrig VA-planering	Medverkande/kompetensstöd	Pågår, men beroende av kommunernas processer. Någon förfrågan om DMEF:s medverkan i arbete med dagvattenpolicy har inte kommit från kommunerna.
Övrigt		
Oförutsedda frågor från kommunerna	Kompetensstöd	Framtagning av beslutsunderlag för Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025 för de fyra kommunerna. Strategerna har tillsammans med tjänstemän i kommunerna arbetat fram ett förslag till åtaganden. Frågor om kompetensstöd vid skogliga åtgärder i framförallt Bengtsfors och Dals-Ed har regelbundet inkommit under bokslutsperioden.